

Scharnierjaar voor toekomst van Belgisch energiesysteem

Nieuws maandag 1 februari 2021

Indien de huidige regeringen dit jaar hun beleidsplannen inzake energie kunnen realiseren zoals deze uitgewerkt werden in de respectievelijke regeerakkoorden, dan zal dit jaar een scharnierjaar worden voor het Belgisch energiesysteem. Er kunnen beslissingen genomen worden die niet enkel een grondige impact zullen hebben op de bestaande productieactiviteiten in onze sector. Ook voor het transport van elektriciteit en aardgas en de distributie ervan zouden de gevolgen ingrijpend kunnen zijn door beslissingen op federaal, regionaal of lokaal vlak.

Elektriciteitscentrales

Er staat letterlijk in het federaal regeerakkoord dat de regering resoluut kiest voor de herbevestiging van de kernuitstap en dat de wettelijke uitstapkalender gerespecteerd wordt. Conform de huidige wetgeving zullen bijgevolg alle kernreactoren in België stilgelegd worden tussen 2022 en 2025.

Tenzij de wetgeving alsnog zou wijzigen, betekent dit dan ook het volledig einde van elektriciteitsproductie door het nucleair productiepark (huidige capaciteit is ongeveer 6.000 MW). Daarna zou natuurlijk ook nog wel een heel aantal jaren sprake zijn van de ontmanteling van deze centrales, wat veel complexer is dan bij klassieke productiecentrales.

Momenteel werken ongeveer 2.000 collega's rechtstreeks voor de uitbater van deze installaties (Electrabel), die allen ressorteren onder het Paritair Comité 326 (Gas en Elektriciteit). Daar bovenop werken ook nog tot ongeveer 5.000 extra personeelsleden voor onderaannemers, afhankelijk van de intensiteit van het totale werkvolume dat uitgevoerd wordt in onderaanneming, bijvoorbeeld bij revisie. Bovendien zal ook de lokale economische activiteit vooral in Huy zwaar getroffen worden door de sluiting, gezien deze nauw samenhangt met alles wat de grote economische activiteit van Tihange omringt. In ieder geval zouden duizenden families getroffen worden die rechtstreeks of onrechtstreeks te maken hebben met de nucleaire sites in Doel en Tihange.

In elk scenario van een huidig en toekomstig Belgisch productiesysteem dat ook ACOD Gazelco tot nog toe mee kon inkijken, zijn gascentrales nodig. In welke mate deze nodig zullen zijn, hangt natuurlijk nauw samen met de rest van alle mogelijke productiecapaciteit en de vereiste flexibiliteit die zeer belangrijk is in een energiesysteem dat hoe langer hoe meer hernieuwbare energiebronnen bevat. Hiervan weten we immers dat deze niet altijd beschikbaar zijn. Bijvoorbeeld wind en zon zijn in ons land slechts schommelend voorhanden.

Er wordt een veiling opgezet waarbij projecten voor centrales kunnen ingediend worden. Het volledig rapport hiervan zal eind november van dit jaar voorgelegd worden aan de federale regering. Dit rapport onderzoekt de bevoorradingszekerheid en de impact op de elektriciteitsprijzen. Indien dan zou blijken dat er een onverwacht probleem is met de bevoorradingszekerheid, dan zal de regering gepaste maatregelen treffen zoals de aanpassing van de wettelijke kalender voor een nucleaire capaciteit tot 2.000 MW onder diverse strikte

voorwaarden.

Zeer belangrijk in heel deze context is het zogenaamde capaciteitsremuneratiemechanisme (CRM) dat nog moet goedgekeurd worden door de Europese Commissie. Dit steunmechanisme zal immers in grote mate bepalend zijn voor wie zich waartoe wenst te engageren wat investeringen aangaat.

Transport en distributie

Ook in deze beide sectorale activiteiten zal rekening moeten gehouden worden met mogelijke overheidsbeslissingen. In Vlaanderen moet het kerntakendebat met betrekking tot Fluvius nog plaatsvinden. Daar kunnen opdrachten herschikt worden, wat dan ook een invloed kan hebben op de aard en het volume van het in totaliteit uit te voeren werk. Investerings zullen worden toegespitst op grote infrastructuur voor elektrische flexibiliteit en een betere energieopslag. Gas- en elektriciteitsnetwerken, met in het bijzonder de interconnecties (Fluxys en Elia) met buurlanden, zullen verder ontwikkeld worden in functie van transit, import en export. Ook andere moleculen dan aardgas zullen opgang maken. Waterstof komt hierbij meer en meer onder de aandacht. Heel wat hefboomen voor hernieuwbare energie worden verder uitgerold.

Wij houden de vinger aan de pols

ACOD Gazelco zal in elk energiesysteem, met een mogelijke herschikking van de mix aan productie-, transport- en distributiemiddelen, steeds alle belangen van alle leden blijven behartigen, zonder enige vorm van onderscheid. We begrijpen als geen ander de maatschappelijke belangen die zeker meespelen in dit hele debat, waarin termen belangrijk zijn als bevoorradingszekerheid, betaalbaarheid van facturen en energiearmoede, energie-onafhankelijkheid, energienorm voor ondernemingen en consumenten, natuurbehoud (milieu, klimaat...).

Om dit allemaal duidelijk te kunnen maken aan diegenen die hierover zullen beslissen, heeft ACOD Gazelco reeds rechtstreekse gesprekken gevoerd met verschillende tenoren, zoals de federale minister van Energie en de hoogste directie van Electrabel, steeds met onze eigen prioriteit voorop, zijnde de belangenbehartiging van al onze leden (en andere werknemers) binnen een behoud of verbetering van de tewerkstelling.

Jan Van Wijngaerden